

PROFESIJAS STANDARTS
MEŽSAIMNIECĪBA
MOTORZĀĢA OPERATORA
PROFESIONĀLĀS KVALIFIKĀCIJAS PRASĪBAS

1. Profesionālās kvalifikācijas nosaukums, kvalifikācijas līmenis, prasības izglītībai	
Motorzāģa operators Kods atbilstoši Eiropas prasmju, kompetenču, kvalifikāciju un profesiju daudzvalodu klasifikācijai (ESCO): 9215.1	Kvalifikācijas līmenis: Trešais profesionālās kvalifikācijas līmenis (3. PKL) Prasības attiecībā uz iepriekš iegūto izglītību: Specifisku prasību nav.
2. Profesionālās kvalifikācijas daļas un profesionālās kvalifikācijas prasības attiecībā uz specializāciju un saistītu profesionālo kvalifikāciju	
Prasības attiecībā uz darba tirgū atpazīstamu kvalifikācijas daļu: Mežstrādnieks 3.2. Jaunaudzes kopšana: 3.2.1. izveidot darbavietā mežā instrumentu novietošanas un atpūtas vietu; 3.2.2. kopt jaunaudzes ar krūmgriezi; 3.2.3. veikt krūmgrieža apkopi un vienkāršu remontu; 3.2.4. uzskaitīt atstājamās kokus mežaudzes izstrādes procesā un pēc tā.	
Profesionālās kvalifikācijas specializācijas: Nav.	
Saistītās profesionālās kvalifikācijas, kvalifikācijas līmenis: Mežstrādnieks, 2. PKL. Mežsaimniecības tehniķis, 4. PKL. Meža mašīnu operators, 4. PKL.	
3. Profesionālās darbības pienākumu un uzdevumu kopsavilkums	
Motorzāģa operators veic koku gāšanu un kokmateriālu sagatavošanu cīsmā ar ķēdes motorzāģi; kopj jaunaudzes ar krūmgriezi; veic ķēdes motorzāģa un krūmgrieža ikdienas apkopi un vienkāršus remontus; plāno savu darbu cīsmā. Motorzāģa operators strādā mežistrādes uzņēmumā vai strādā kā individuālais komersants vai kā pašnodarbināta persona. Motorzāģa operatora pienākumi un uzdevumi: 3.1. Cīsmas izstrādes darba plānošana: 3.1.1. izvērtēt meža mašīnu pārvietošanās iespējas dažādā apvidū; 3.1.2. saglabāt cīsmu izstrādē dabas un sabiedrībai nozīmīgās vērtības;	

- 3.1.3. noteikt koksnes produktu krautuvei piemērotāko vietu;
- 3.1.4. plānot koksnes produktu pievešanas ceļu izvietojumu cīsmā;
- 3.1.5. sagatavot cīsmas izstrādes tehnoloģisko karti;
- 3.1.6. sagatavot cīsmas izstrādes darbavietu atbilstoši darba drošības prasībām.
- 3.2. Jaunaudzes kopšana:
 - 3.2.1. izveidot darbavietā mežā instrumentu novietošanas un atpūtas vietu;
 - 3.2.2. kopt jaunaudzes ar krūmgriezi;
 - 3.2.3. veikt krūmgrieža apkopi un vienkāršu remontu;
 - 3.2.4. uzskaitīt atstājamās kokus mežaudzes izstrādes procesā un pēc tā.
- 3.3. Mežaudzes retināšana un koksnes ražas novākšana:
 - 3.3.1. sagatavot koksnes produktus ar ķēdes motorzāģi;
 - 3.3.2. uzmērīt sagatavotos koksnes produktus;
 - 3.3.3. veikt ķēdes motorzāģa apkopi un vienkāršu remontu;
 - 3.3.4. nomērīt mežaudzes rādītājus cīsmas izstrādes procesā un pēc tā.
- 3.4. Profesionālās darbības pienākumu un uzdevumu izpildei nepieciešamā vispārējā kompetence:
 - 3.4.1. izpildīt darbus atbilstoši darba aizsardzības, vides aizsardzības un ugunsdrošības un elektrodrošības noteikumiem;
 - 3.4.2. ievērot darba tiesisko attiecību normas;
 - 3.4.3. lietot informācijas un komunikācijas tehnoloģijas;
 - 3.4.4. strādāt individuāli un komandā;
 - 3.4.5. lietot valsts valodu;
 - 3.4.6. lietot vienu svešvalodu;
 - 3.4.7. lietot matemātikas pamatprincipus profesionālajā darbībā;
 - 3.4.8. pilnveidot profesionālo kvalifikāciju;
 - 3.4.9. izmantot uzņēmējdarbības principus darbu izpildē.

4. Profesionālās darbības pienākumu un uzdevumu izpildei nepieciešamā PROFESIONĀLĀ kompetence					
Nr.p.k.	Uzdevumi	Prasmes	Profesionālās zināšanas	Kompetence (kvalifikācijas līmenis)	
Cirsmas izstrādes darba plānošana					
4.1.	Izvērtēt meža mašīnu pārvietošanās iespējas dažādā apvidū.	Novērtēt cirsmu izstrādes darba apstākļus.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Meža augsnes, reljefs un īpašības. Meža mašīnu tipi. <u>Lietošanas līmenī:</u> Pievešanas apstākļu klasifikācija. Digitālo un drukāto karšu lietošana	Spēja plānot cirsmas izstrādes darbus.	3. LKI līmenis
		Noteikt meža mašīnu piemērotību darbam konkrētā apvidū.			
		Lietot digitālās un drukātās mežsaimniecības kartes			
4.2.	Saglabāt cirsmu izstrādē dabas un sabiedrībai nozīmīgās vērtības.	Identificēt saglabājamās dabas vērtības.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Bioloģiski nozīmīgie meža struktūras elementi. Saglabājamās kultūras un vēstures vērtības. <u>Lietošanas līmenī:</u> Digitālo karšu lietošana. Dabas un sabiedrībai nozīmīgo objektu marķēšana cismā un digitālajos risinājumos.		
		Atpazīt sabiedrībai nozīmīgas vērtības.			
4.3.	Noteikt koksnes produktu krautuvei piemērotāko vietu.	Aprēķināt krautuvei nepieciešamo platību.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Koksnes produkti. Krautuves ierīkošanas ierobežojošie faktori. <u>Lietošanas līmenī:</u> Krautuves platības aprēķini. Kolektīvo un individuālo aizsardzības līdzekļu lietošana. Digitālo karšu lietošana.		
		Izvērtēt krautuvei piebraucamos ceļus.			
		Identificēt ierobežojošos faktorus krautuves ierīkošanai.			
		Izvietot kolektīvos aizsardzības līdzekļus cirsmu izstrādes darbavietā.			
		Lietot individuālos aizsardzības līdzekļus cirsmu izstrādes darbos.			

4. Profesionālās darbības pienākumu un uzdevumu izpildei nepieciešamā PROFESIONĀLĀ kompetence					
Nr.p.k.	Uzdevumi	Prasmes	Profesionālās zināšanas	Kompetence (kvalifikācijas līmenis)	
4.4.	Plānot koksnes produktu pievešanas ceļu izvietojumu cīsmā.	Noteikt meža mašīnu papildu aprīkojuma nepieciešamību darbam konkrētā apvidū.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Meža mašīnu aprīkojums.		
		Novērtēt reljefa, infrastruktūras un saglabājamo objektu ietekmi uz pievešanas ceļu izvietojumu.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Mežizstrādes darbu plānošana. Digitālo un drukāto karšu lietošana. Noteikumu prasības par koku ciršanu mežā.		
		Noteikt optimālo pievešanas ceļu izvietojumu.			
4.5.	Sagatavot cīsmas izstrādes tehnoloģisko karti.	Uzzīmēt cīsmas izstrādes tehnoloģisko shēmu.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Tehnoloģiskajā kartē lietojamie apzīmējumi un prasības tās sagatavošanai. Digitālo un drukāto karšu lietošana.		
		Noteikt cīsmas izstrādes sleju secību.			
		Norādīt ar cīsmas izstrādi saistītos ierobežojumus un riska faktorus.			
4.6.	Sagatavot cīsmas izstrādes darbavietu atbilstoši darba drošības prasībām.	Identificēt riskus darbavietā.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Darba aizsardzības prasības mežsaimniecībā.		
		Izvietot kolektīvos aizsardzības līdzekļus cīsmu izstrādes darbavietā.			
		Lietot individuālos aizsardzības līdzekļus cīsmu izstrādes darbos.			
Jaunaudzes kopšana					
4.7.	Izveidot darbavietā mežā instrumentu novietošanas un atpūtas vietu.	Noteikt instrumentu novietošanai un atpūtas pauzēm piemērotāko vietu.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Darbavietu ierīkošana jaunaudžu kopšanā.	Spēja kopt jaunaudzes ar krūmgriezi.	3. LKI līmenis
		Aprīkot mežā darbavietu ar vides aizsardzības līdzekļiem.			

4. Profesionālās darbības pienākumu un uzdevumu izpildei nepieciešamā PROFESIONĀLĀ kompetence					
Nr.p.k.	Uzdevumi	Prasmes	Profesionālās zināšanas	Kompetence (kvalifikācijas līmenis)	
4.8.	Kopt jaunaudzes ar krūmgriezi.	Atpazīt koku sugas.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Jaunaudžu kopšanas pamatprincipi. <u>Lietošanas līmenī:</u> Mežaudzes mērķa sugas noteikšana. Darba metodes ar krūmgriezi. Degmaisījuma sagatavošana. Noteikumi par jaunaudžu kopšanu.		
		Noteikt mežaudzes mērķa sugu.			
		Noteikt mežaudzē atstājamo koku skaitu.			
		Izvērtēt atstājamo un cērtamo koku kvalitāti.			
		Zāģēt kokus ar krūmgriezi.			
		Lietot individuālos aizsardzības līdzekļus.			
4.9.	Veikt krūmgrieža apkopi un vienkāršu remontu.	Apkopt krūmgriezi.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Krūmgrieža uzbūve. <u>Lietošanas līmenī:</u> Krūmgrieža apkopju un remonta paņēmieni.		
		Veikt krūmgrieža vienkāršu remontu.			
4.10.	Uzskaitīt atstājamus kokus mežaudzes izstrādes procesā un pēc tā.	Noteikt mežaudzes biežību.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Jaunaudzes mērījumi. Noteikumu prasības par koku ciršanu mežā.		
		Lietot atstājamo koku tabulas.			
Mežaudzes retināšana un koksnes ražas novākšana					
4.11.	.Sagatavot koksnes produktus ar ķēdes motorzāģi.	Novērtēt atstājamo un cērtamo koku kvalitāti.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Koksnes produktu kvalitātes standarti. <u>Lietošanas līmenī:</u> Darba metodes ar ķēdes motorzāģi. Koksnes produktu veidi.	Spēja veikt mežaudzes retināšanas un koksnes ražas novākšanas darbus ar ķēdes motorzāģi.	3. LKI līmenis
		Zāģēt kokus ar ķēdes motorzāģi.			
		Lietot individuālos aizsardzības līdzekļus.			

4. Profesionālās darbības pienākumu un uzdevumu izpildei nepieciešamā PROFESIONĀLĀ kompetence					
Nr.p.k.	Uzdevumi	Prasmes	Profesionālās zināšanas	Kompetence (kvalifikācijas līmenis)	
		Novērtēt sagatavojamā koksnes produkta atbilstību kvalitātes prasībām.	Koksnes produktu kvalitātes prasības.		
4.12.	Uzmērīt sagatavotos koksnes produktus.	Mērīt koksnes produktus pēc individuālās metodes.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Koksnes produktu uzmērīšanas standarti.		
		Mērīt koksnes produktus pēc grupveida metodes.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Koksnes produktu uzmērīšanas metodes.		
4.13.	Veikt ķēdes motorzāģa apkopi un vienkāršu remontu.	Apkopt ķēdes motorzāģi.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Ķēdes motorzāģa uzbūve.		
		Veikt ķēdes motorzāģa vienkāršu remontu.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Ķēdes motorzāģa apkopju un remonta paņēmieni.		
4.14.	Nomērīt mežaudzes rādītājus cirsmas izstrādes procesā un pēc tā.	Noteikt mežaudzes koku augstumu un šķērslaukumu.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Mežaudzes mērīšanas paņēmieni. Platības noteikšana. Noteikumu prasības par koku ciršanu mežā. Cirsmas izstrādes dokumentu sagatavošana.		
		Nomērīt cirsmu un atvērumus mežaudzē.			
		Saglabāt dabas vērtības cirmā.			
		Atpazīt īpašuma, cirsmas robežas un citus apvidus apzīmējumus.			

**5. Profesionālās darbības pienākumu un uzdevumu izpildei nepieciešamā
VISPĀRĒJĀ kompetence**

Nr.p.k.	Uzdevumi	Prasmes	Vispārējās zināšanas	Kompetence (kvalifikācijas līmenis)	
5.1.	Izpildīt darbus atbilstoši darba aizsardzības, vides aizsardzības un ugunsdrošības un elektrodrošības noteikumiem.	Lietot individuālos un kolektīvos aizsardzības līdzekļus.	<u>Priekšstata līmenī:</u> Darba vides riska faktori un novērtēšanas metodes. Darba aizsardzības, vides aizsardzības, elektrodrošības, ugunsdrošības normatīvie akti. Darba apstākļi un cilvēka veselība kā dzīves kvalitātes nosacījums. Vides aizsardzības sistēma. <u>Izpratnes līmenī:</u> Ergonomikas principi. Tehnoloģisko iekārtu un aprīkojuma ekspluatācijas noteikumi. Individuālās rīcības un lēmumu ietekme uz savu personīgo un citu cilvēku drošību. Aizsardzības pasākumi darba vides, gaisa temperatūras kaitīgās ietekmes uz veselību mazināšanā. Ilgtspējīgas attīstības principi. <u>Lietošanas līmenī:</u> Drošības signāli un zīmes. Pirmās palīdzības sniegšana. Vides aizsardzības prasības.	Spēja veikt darba uzdevumus, ievērojot darba aizsardzības, vides aizsardzības, elektrodrošības, ugunsdrošības prasības un ilgtspējas principus	3. LKI līmenis
		Ekspluatēt tehnoloģiskās iekārtas un aprīkojumu atbilstoši instrukcijām.			
		Organizēt darbu atbilstoši darba aizsardzības, elektrodrošības, ugunsdrošības un vides aizsardzības prasībām un ietekmei uz veselību.			
		Rīkoties atbilstoši ilgtspējas principiem.			
		Sniegt pirmo palīdzību.	Spēja atbildīgi rīkoties ekstremālās situācijās un sniegt pirmo palīdzību.	3. LKI līmenis	
		Rīkoties ugunsgrēka gadījumā saskaņā ar noteikto kārtību.			
		Novērtēt individuālās rīcības un lēmumu ietekmi uz savu personīgo un citu cilvēku drošību.			
5.3.	Ievērot darba tiesisko attiecību normas.	Ievērot darba likuma prasības.	<u>Priekšstata līmenī:</u> Darba tiesiskās attiecības. Individīda tiesības, pienākumi un atbildība. <u>Izpratnes līmenī:</u> Darba līguma un koplīguma sastāvs.	Spēja ievērot un nodibināt darba tiesiskās attiecības, kā arī ievērot iekšējās kārtības noteikumus.	3. LKI līmenis
		Ievērot uzņēmuma iekšējās kārtības noteikumus.			

**5. Profesionālās darbības pienākumu un uzdevumu izpildei nepieciešamā
VISPĀRĒJĀ kompetence**

Nr.p.k.	Uzdevumi	Prasmes	Vispārējās zināšanas	Kompetence (kvalifikācijas līmenis)	
5.4.	Lietot informācijas un komunikācijas tehnoloģijas.	Ievadīt informāciju par padarīto darbu, izmantojot lietojumprogrammas.	<u>Priekšstata līmenī:</u> Informācijas sistēmu drošība. Mākslīgā intelekta veidi un lietošanas iespējas. <u>Lietošanas līmenī:</u> Lietojumprogrammas dokumentu sagatavošanā. Datu drošība.	Spēja lietot informācijas un komunikāciju tehnoloģijas darba uzdevuma veikšanai.	3. LKI līmenis
		Izmantot informācijas tehnoloģijas – ģeotelpiskās informācijas sistēmu.			
		Ievērot informācijas tehnoloģiju drošības un datu aizsardzības prasības.			
5.5.	Strādāt individuāli un komandā.	Strādāt individuāli un komandā.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Lietišķās komunikācijas. priekšnosacījumi. Saskarsmes psiholoģija un ētika. Sadarbības veicināšanas principi. <u>Lietošanas līmenī:</u> Pozitīvas saskarsmes paņēmieni. Laika plānošanas paņēmieni. Lietišķās saskarsmes un sadarbības paņēmieni.	Spēja iesaistīties komandas darbā.	3. LKI līmenis
		Apzināties savu atbildību kopējā uzdevuma veikšanā.			
		Ievērot lietišķās sadarbības pamatprincipus.			
		Plānot darba uzdevuma izpildes secību.			
		Pamatot savu viedokli.			
5.6.	Lietot valsts valodu.	Sazināties valsts valodā.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Vārdu krājums. Gramatikas un valodas funkcijas. Verbālās mijiedarbības veidi. <u>Lietošanas līmenī:</u> Valsts valoda. Profesionālā terminoloģija.	Spēja sazināties mutiski un rakstiski valsts valodā.	3. LKI līmenis
		Lietot profesionālo terminoloģiju valsts valodā.			
5.7.	Lietot vienu svešvalodu.	Sazināties mutiski un rakstiski svešvalodā.	<u>Priekšstata līmenī:</u> Starpkultūru mijiedarbība. <u>Lietošanas līmenī:</u>	Spēja sazināties un lietot profesionālo terminoloģiju vienā svešvalodā.	3. LKI līmenis
		Lietot profesionālo terminoloģiju vienā svešvalodā.			

5. Profesionālās darbības pienākumu un uzdevumu izpildei nepieciešamā VISPĀRĒJĀ kompetence					
Nr.p.k.	Uzdevumi	Prasmes	Vispārējās zināšanas	Kompetence (kvalifikācijas līmenis)	
			Svešvaloda. Profesionālā terminoloģija.		
5.8.	Lietot matemātikas pamatprincipus profesionālajā darbībā.	Lietot matemātiskas metodes un aprēķinus darba uzdevumu veikšanā.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Mērvienības un formas. Matemātiskā terminoloģija. Matemātikas metodes un instrumenti. <u>Lietošanas līmenī:</u> Rēķināšana.	Spēja piemērot matemātisko domāšanu, plānojot darba uzdevuma izpildi.	3. LKI līmenis
		Salīdzināt lielumus, izdarot secinājumus optimālai darba uzdevumu izpildei.			
5.9.	Pilnveidot profesionālo kvalifikāciju.	Iesaistīties savu profesionālo prasmju pilnveidošanā.	<u>Priekšstata līmenī:</u> Lēmumu pieņemšanas principi. Profesionālās karjeras izaugsme un tās nozīme Mācīšanās stratēģijas. Pašvērtējuma principi.	Spēja pilnveidot savas prasmes profesionālajā izaugsme.	3. LKI līmenis
		Apgūt jaunas prasmes atbilstoši darba tirgus vajadzībām.			
		Pieņemt jauno tehnoloģiju izmantošanu darbā.			
5.10	Izmantot uzņēmējdarbības principus darbu izpildē.	Uzskaitīt darba izpildei nepieciešamos resursus.	<u>Priekšstata līmenī:</u> Uzņēmējdarbības pamati. Komercedarbības veidi. <u>Izpratnes līmenī:</u> Economiskie resursi. Ilgtspējīgas ekonomikas pamatprincipi. <u>Lietošanas līmenī:</u> Darba vides organizācijas process. Pašorganizēts darba process. Plānošanas metodes.	Spēja veikt darbu atbilstoši uzņēmējdarbības principiem.	3. LKI līmenis
		Veikt darbu izmaksu vienkāršus aprēķinus.			
		Efektīvi izmantot uzticētos resursus.			
		Sniegt priekšlikumus darba procesa pilnveidei.			

Vispārīga informācija	
Profesionālās kvalifikācijas prasību iesniedzējs	Latvijas Brīvo arodbiedrību savienība. Kvalifikācijas prasību izstrādes darba grupa: - Kaspars Inkens, eksperts, AS “Latvijas valsts meži”, mežizstrādes kvalitātes vadītājs - Uģis Ūzulnieks, eksperts, Latvijas Kokrūpniecības federācija, Latvijas Kokapstrādes uzņēmēju un eksportētāju asociācija, Latvijas Neatkarīgo mežizstrādātāju asociācija, izpilddirektora vietnieks - Guntars Reinfelds, eksperts, SIA “SELF Loģistika”, valdes loceklis - Jānis Gercāns, eksperts, SIA “R GRUPA”, ražošanas direktors - Rūdolfs Mahts, eksperts, SIA “SILA MEŽI”, valdes loceklis - Linda Puķīte, eksperte, Ogres tehnikums, direktores vietniece izglītības un metodiskajā jomā - Solvita Krodziniece, eksperte, Ogres tehnikums, profesionālās izglītības pedagogs - Vija Kaugare, moderatore, Latvijas Meža nozares arodbiedrība, AS “Latvijas Finieris” Metodiskais atbalsts: - Helga Kaukule, Valsts izglītības un attīstības aģentūra, Izglītības un satura departamenta Profesionālo kvalifikācijas sistēmas attīstības nodaļas vecākā eksperte
Profesionālās kvalifikācijas prasību ekspertu darba grupa	<i>17.07.2025., Kokrūpniecības nozares ekspertu padome , aktualizācija</i>
NEP atzinums par profesionālās kvalifikācijas prasībām	<i>17.07.2025., Kokrūpniecības nozares ekspertu padome</i>
Profesionālās kvalifikācijas prasību saskaņošana PINTSA	<i>06.08.2025.</i>
Iepriekš saskaņoto profesionālās kvalifikācijas prasību redakcijas	<i>30.01.2013.</i>